

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op zaterdag 6 september 2025 om 16:00u door **Pim Schipper**.

Pim Schipper (1989) werd al vroeg gefascineerd door het orgel. Vanaf zijn vierde volgde hij orgellessen bij plaatselijke organisten in zijn toenmalige woonplaats Zeist. Na de middelbare school ging hij orgel studeren aan het Utrechts Conservatorium. In 2013 is hij aan dit conservatorium afgestudeerd bij Reitze Smits. Verder studeerde hij aan ditzelfde conservatorium kerkmuziek bij Mark Lippe en Arnoud Heerings. Bij Siebe Henstra volgde hij een aantal masterclasses Clavecimbel.

Pim is als organist verbonden aan de Grote of St. Janskerk te Wijk bij Duurstede waar hij het historische Kiespenning-orgel (circa 1615) bespeelt. Hij was nauw betrokken bij de restauratie en plaatsing van het Engelse Harrison & Harrison orgel (1883) in deze kerk. Pim is een veelgevraagd begeleider bij diverse koren en is ook actief als concertorganist. In 2020 was hij medeoprichter van het koor Capella Dorestad te Wijk bij Duurstede. Naast zijn werk als organist is Pim werkzaam als intonateur (klankgever van orgelpijpen) van zowel labialen als tongwerken bij de firma Jaques Stinkens orgelpijpenmakers te Zeist.

Programma

Praeludium in F	Georg Böhm	1661 - 1733
Master Tallis's Testament	Herbert Howells	1892 - 1983
Herr Christ, der Enig Gottessohn BWV Anhang II 77 Partita	Johann Sebastian Bach	1685 - 1750
Fantasie in d opus 176 -Moderato assai -Adagio -Moderato assai -Allegro	Gustav Merkel	1827 - 1885

Toelichting

Het concert begint met een feestelijk Praeludium in F van de Noord-Duitse componist Georg Böhm. Gedurende zijn leven toonde Böhm grote interesse voor de Franse Barokstijl en schreef zodoende ook muziek in die stijl. Hiervan getuigen bijvoorbeeld zijn 11 Suites voor Klavecimbel. Uit één van deze suites komt ook dit Praeludium wat het ook goed doet op orgel. Het stuk begint met een zo typisch Franse statige ouverture waarna er een ritmisch middendeel volgt. Aan het einde komt de ouverture nogmaals terug.

We maken een tijdreis en komen overzee uit bij muziek van Herbert Howells. Howells schreef veel koormuziek voor de Anglicaanse liturgie maar componeerde daarnaast ook veel muziek voor orgel. In het werk wat vanmiddag klink, zijn 'Master Tallis's Testament' grijpt Howells terug naar de Engelse Renaissance met zijn naadloze versmelting van zestiende-eeuwse modaliteit en twintigste-eeuwse sensualiteit. Het werk bestaat in wezen uit een reeks geleidelijke variaties op het openingsthema, waarbij elke volgende variatie toeneemt in intensiteit, complexiteit en volume.

Hierna volgt een Partita (variaties) over het koraal 'Herr Christ, der Enig Gottessohn'. Het werk werd toegeschreven aan Johann Sebastian Bach maar later zijn hierover twijfels ontstaan. Men vermoed ook dat Georg Böhm of één van zijn zonen de componist kan zijn maar dit is niet met zekerheid te zeggen. Wat wel zeker is, is dat het een prachtig stuk is om het orgel in verschillende kleine registraties te laten horen. Zo hoort u een prachtige uitkomende stem in de tweede variatie en komen de tongwerken bij de laatste variatie uitgebreid aan bod.

Het concert wordt besloten met de Fantasie in d van Gustav Merkel. Merkel was een tijdgenoot van Felix Mendelssohn en je hoort zeker in het adagio overeenkomsten met het adagio uit de tweede orgelsonate van Mendelssohn. Verder kenmerkt het stuk zich door een ruige opening die halverwege het werk nogmaals klinkt. Het stuk na een wervelend allegro eindigt majestueus in D groot.

Veel luisterplezier!